

i Institutt for fysikk

Eksamensoppgave i TFY4215 Innføring i kvantefysikk

Eksamensdato: 7. desember 2020

Eksamensstid (fra-til): 09:00 – 13:00

Hjelpekode/Tillatte hjelpebidrifter: A / Alle hjelpebidrifter tillatt

Faglig kontakt under eksamen: Jon Andreas Støvneng

Tlf.: 45 45 55 33   **Epost:** jon.stovneng@ntnu.no

Teknisk hjelp under eksamen: [NTNU Orakel](#)

Tlf: 73 59 16 00

ANNEN INFORMASJON:

- Faglig kontaktperson skal fortrinnsvis kun kontaktes dersom det er feil eller mangler i oppgavesettet.
- Besvarelsen din i Inspera Assessment lagres automatisk. Jobber du i andre programmer – husk å lagre underveis.
- Eksamen skal være et individuelt, selvstendig arbeid. Det er tillatt å bruke hjelpebidrifter.
- Hvis det oppstår behov for å gi beskjeder til kandidatene underveis i eksamen (f.eks. ved feil i oppgavesettet), vil dette bli gjort via varslinger i Inspera. Et varsel vil dukke opp som en dialogboks på skjermen i Inspera. Du kan finne igjen varselet ved å klikke på bjella øverst i høyre hjørne på skjermen. Det vil i tillegg bli sendt SMS til alle kandidater for å sikre at ingen går glipp av viktig informasjon. Ha mobiltelefonen din tilgjengelig.
- 40 flervalgsoppgaver med lik vekt. Kun ett svar er korrekt på hver oppgave. 1 poeng for riktig svar. 0 poeng for feil svar eller intet svar.

OM LEVERING:

- **Besvarelsen din leveres automatisk når eksamenstida er ute og prøven stenger,** forutsatt at minst én oppgave er besvart. Dette skjer selv om du ikke har klikket «Lever og gå tilbake til Dashboard» på siste side i oppgavesettet. Du kan gjenåpne og redigere besvarelsen din så lenge prøven er åpen. Dersom ingen oppgaver er besvart ved prøveslutt, blir ikke besvarelsen din levert.
- **Trekk fra eksamen:** Ønsker du å levere blankt/trekke deg, gå til hamburgermenyen i øvre høyre hjørne og velg «Lever blankt». Dette kan ikke angres selv om prøven fremdeles er åpen.
- **Tilgang til besvarelse:** Du finner besvarelsen din i Arkiv etter at sluttida for eksamen er passert.

- 1 Hva er midlere de Broglie-bølgelengde (avrundet til et helt antall pikometer) for en gass med toatomige molekyler NaCl ved temperatur 300 K? Atomære masser:
Na: 18.026u; Cl: 28.029u
Velg ett alternativ

47 pm

16 pm

11 pm

72 pm

21 pm

63 pm

Maks poeng: 1

- 2 I *the Relativistic Heavy Ion Collider* (RHIC) i USA akselereres ioner slik at de oppnår hastigheter nær lyshastigheten c . I eksperimentene er gjerne samtlige elektroner revet løs fra kjernen.
Hva er hvileenergien mc^2 for en Au-kjerne (gull) med 197 nukleoner, uttrykt i enheten GeV?

Velg ett alternativ:

222

25

184

59

95

84

Maks poeng: 1

- 3** Hva er hastigheten, målt i enheter av lysfarten c i vakuum, til en atomkjerne med 63 nukleoner og kinetisk energi 10.0 GeV?

Oppgitt: $E = mc^2 + K = \gamma mc^2$, $\gamma = \frac{1}{\sqrt{1-v^2/c^2}}$

Velg ett alternativ:

- 0.13
- 0.34
- 0.74
- 0.41
- 0.52
- 0.21

Maks poeng: 1

- 4** Hva er bølgelengden til xenonatomer (masse 131u) med kinetisk energi 109 meV?

Velg ett alternativ

- 7.59 pm
- 49.7 pm
- 166 pm
- 24.8 pm
- 11.8 pm
- 4.48 pm

Maks poeng: 1

- 5 Hva er omtrent energien i 1. eksitere tilstand (både i følge Bohr og Schrödinger) til Mg^{11+} ?

Velg ett alternativ

- 1706 eV
- 1227 eV
- 2926 eV
- 218 eV
- 604 eV
- 490 eV

Maks poeng: 1

- 6 Et elektron foretar en overgang fra en 7p-tilstand til grunntilstanden i Ra^{87+} . Hva er bølgelengden til det utsendte fotonet?

Velg ett alternativ

- 29.8 pm
- 7.58 nm
- 12.0 pm
- 243 pm
- 711 pm
- 65.6 pm

Maks poeng: 1

- 7 Et elektron befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn med bredde L og foretar en overgang fra 1. eksiterte tilstand til grunntilstanden under utsendelse av et foton. Hva er bølgelengden til det utsendte fotonet?

Velg ett alternativ

- $m_e c L^2 / h$
- $8m_e c L^2 / 5h$
- $8m_e c L^2 / 15h$
- $8m_e c L^2 / 3h$
- $8m_e c L^2 / 7h$
- $2m_e c L^2 / 3h$

Maks poeng: 1

- 8 Et elektron befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn som er plassert på intervallet $|x| < L/2$. Anta at elektronet befinner seg i 1. eksiterte tilstand

$$\psi_2(x) = \sqrt{2/L} \sin(2\pi x/L).$$

Hva er sannsynligheten for at en måling av elektronets posisjon gir en verdi på intervallet $|x| < L/9$?

Oppgitt: $\sin^2 \alpha = \frac{1}{2}(1 - \cos 2\alpha)$

Velg ett alternativ

0.475

0.131

0.306

0.609

0.065

0.818

Maks poeng: 1

- 9 Et elektron befinner seg i en endimensjonal uendelig dyp potensialbrønn med bredde L . Anta at elektronet ved tidspunktet $t = 0$ befinner seg i den normerte tilstanden

$$\Psi(x, 0) = c_1\psi_1(x) + c_3\psi_3(x) + c_5\psi_5(x)$$

(dvs en lineærkombinasjon av grunntilstanden og 2. og 4. eksiterte tilstand) med koeffisienter $c_1 = 6/9$, $c_3 = 3/9$, $c_5 = 6/9$.

Hva er forventningsverdien til elektronets kinetiske energi, målt i enheter av grunntilstandsenergien $E_1 = \pi^2\hbar^2/2m_eL^2$?

Velg ett alternativ

7.22

12.56

2.88

20.06

5.84

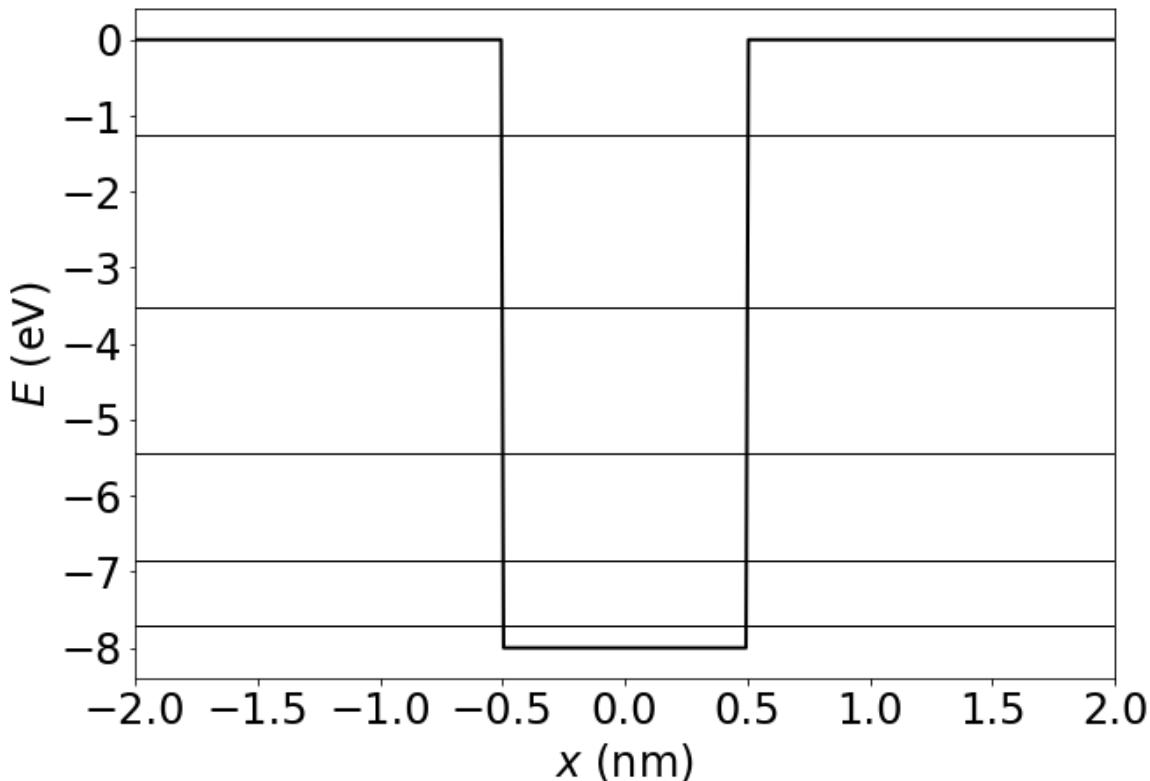
15.22

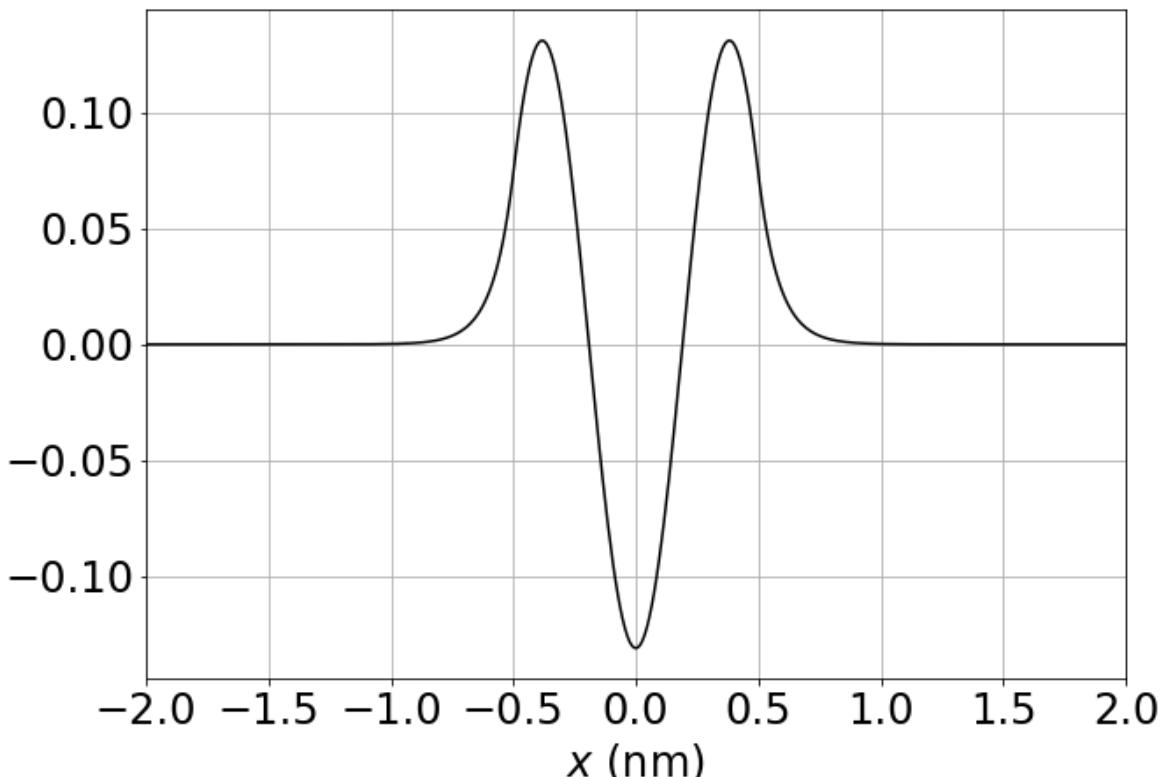
Maks poeng: 1

10 Opgavene 10-12:

En potensialbrønn med dybde 8.00 eV og bredde 1.00 nm benyttes i denne og de to neste oppgavene som en (meget forenklet) endimensjonal modell for et atom. Figuren illustrerer potensialet $V(x)$ og energinivåene for de fem (romlige) bundne energiegentilstandene $\psi_1(x), \dots, \psi_5(x)$:

Hva er energienverdien som tilhører bølgefunktjonen vist nedenfor?

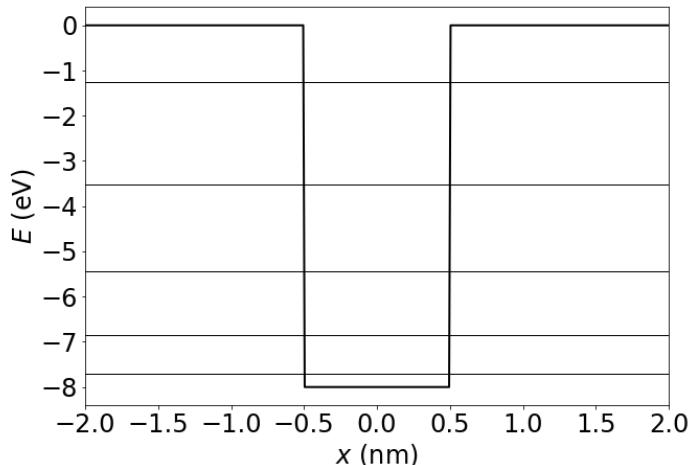

Velg ett alternativ -1.24 eV -5.45 eV -6.85 eV -2.31 eV -3.53 eV -7.71 eV

Maks poeng: 1

- 11 Potensialbrønnen i forrige oppgave benyttes som modell for et atom med 6 elektroner.

Et innkommende foton kan absorberes og rive et elektron løs fra atomet. Hva er minste fotonenergi som skal til for å løsrive et av atomets elektroner?

Vi minner om at elektroner er fermioner som adlyder Pauliprinsippet.

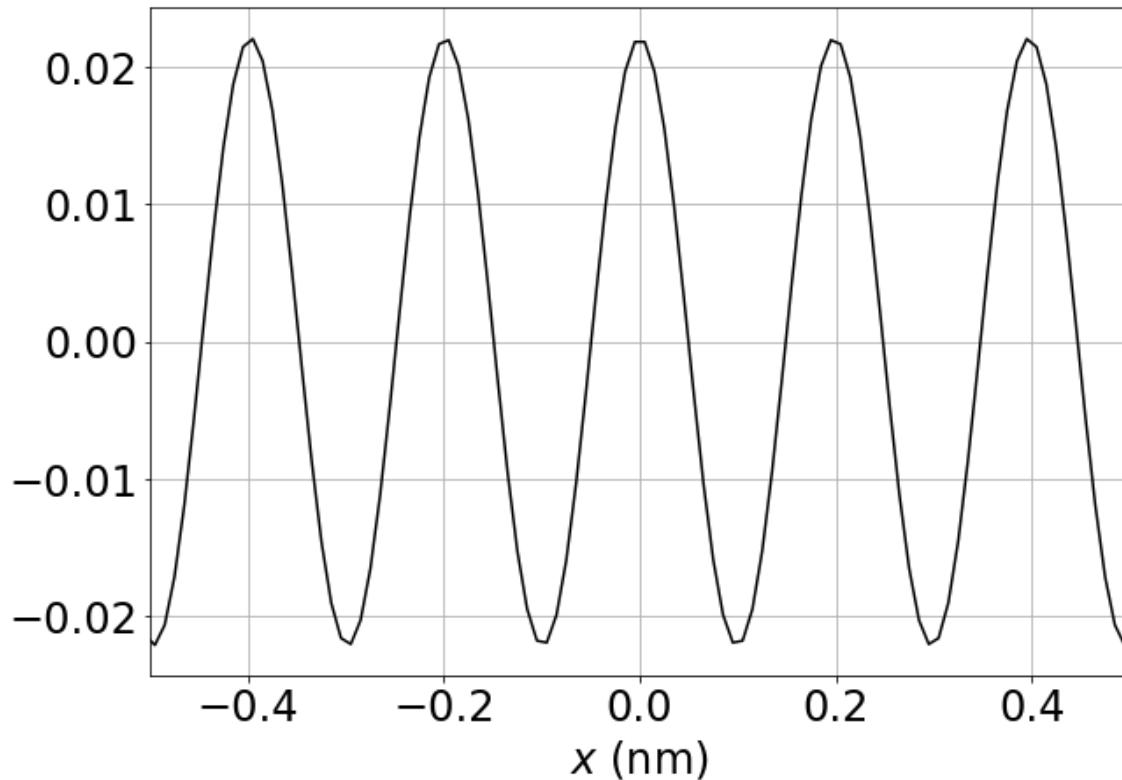
Velg ett alternativ

- 7.71 eV
- 5.45 eV
- 3.53 eV
- 1.24 eV
- 6.85 eV
- 2.31 eV

Maks poeng: 1

- 12 Figuren viser en ubundet tilstand i brønnområdet $-0.5 \text{ nm} < x < 0.5 \text{ nm}$, dvs der potensialet er -8.00 eV . Hva er omtrentlig tilhørende energienverdi E ?

Velg ett alternativ

87.6 eV

29.3 eV

5.4 eV

65.2 eV

15.9 eV

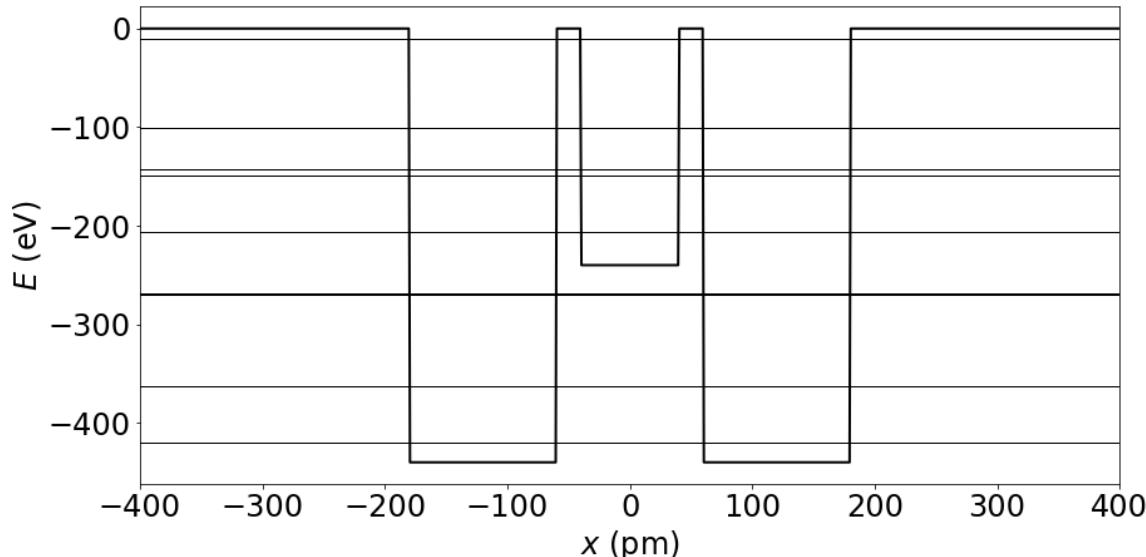
45.7 eV

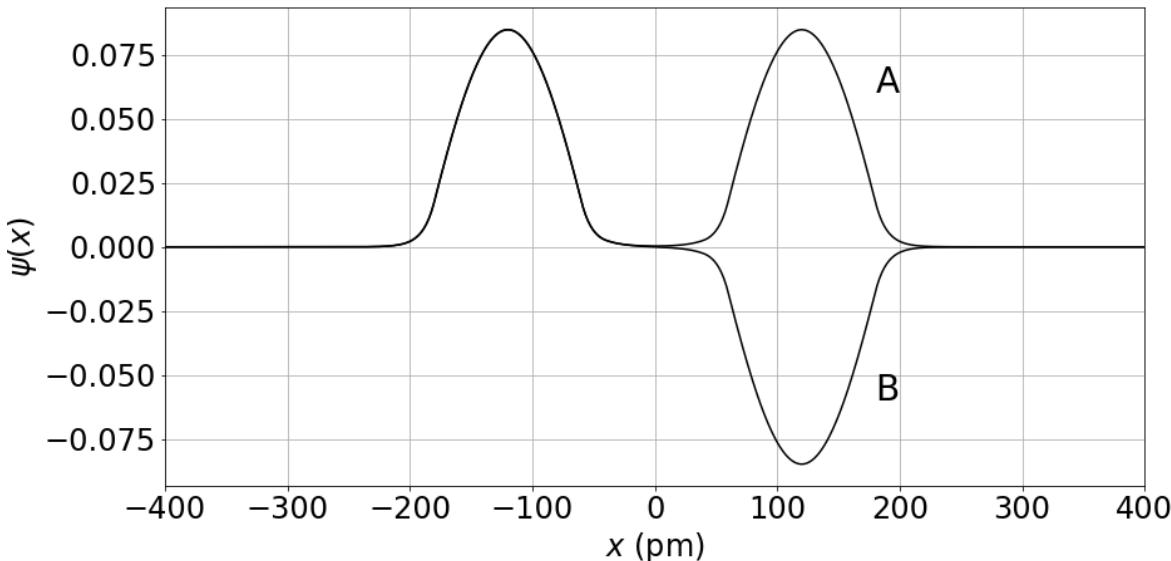
Maks poeng: 1

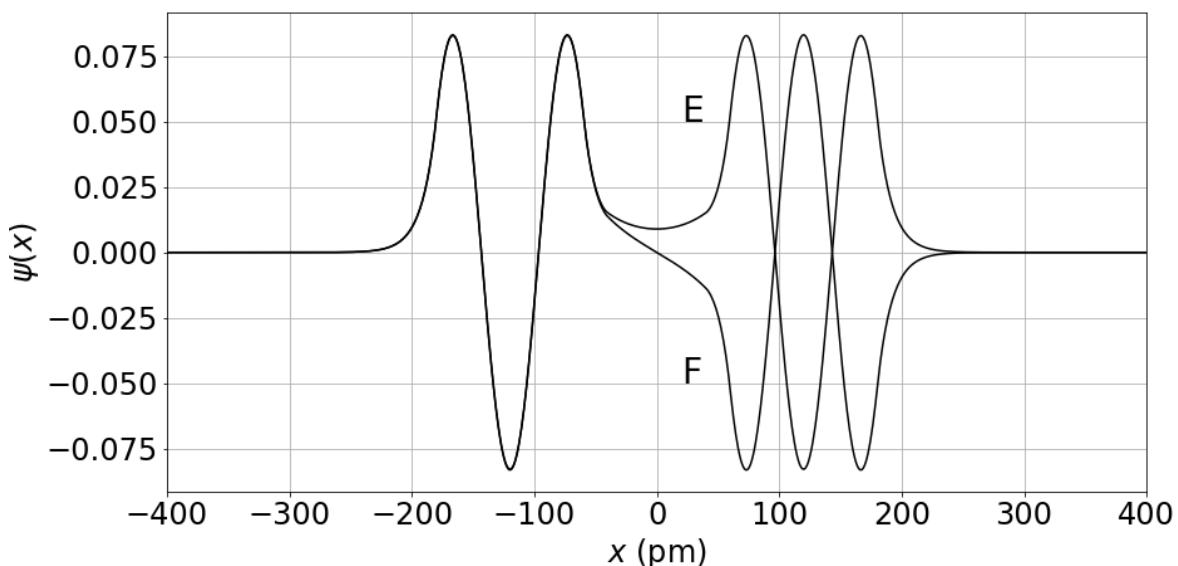
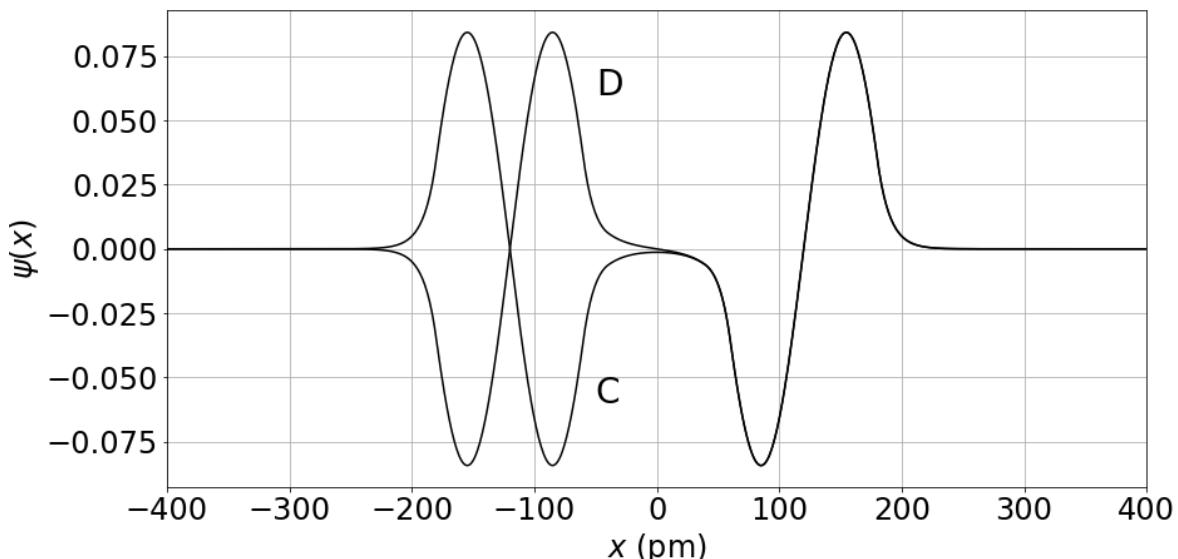
13 Opgavene 13-15 dreier seg om små lineære molekyler.

I denne oppgaven bruker vi et symmetrisk endimensjonalt potensial bestående av tre potensialbrønner som modell for lineære molekyler AB_2 , med A i midten og et B-atom på hver side (for eksempel CO_2). Figuren illustrerer potensialet $V(x)$ og de elleve energinivåene (horisontale linjer) som tilsvarer de (romlige) bundne energienivåene $\psi_1(x), \dots, \psi_{11}(x)$. Potensialbrønnene er adskilt med tynne barrierer der $V = 0$, dvs samme verdi som på høyre og venstre side av "trippelbrønnen".

Nedenfor vises 6 av de 11 bundne tilstandene, merket med A, B, C, D, E og F:

Hva er energienverdiene som tilhører de to bølgefunksjonene merket med A og B?

Velg ett alternativ

- $E_A \simeq -363$ eV , $E_B \simeq -363$ eV
- $E_A \simeq -149$ eV , $E_B \simeq -269$ eV
- $E_A \simeq -269$ eV , $E_B \simeq -421$ eV
- $E_A \simeq -269$ eV , $E_B \simeq -269$ eV
- $E_A \simeq -207$ eV , $E_B \simeq -363$ eV
- $E_A \simeq -421$ eV , $E_B \simeq -421$ eV

Maks poeng: 1

- 14 Karbondioksyd (CO_2) er et lineært molekyl, med C-atomet i molekylets tyngdepunkt og med et O-atom på hver side. Bindingslengden mellom C og O er 116.3 pm. Massen til et O-atom er 16u. Vi betrakter her molekylet som et stift legerme. Et CO_2 -molekyl gjennomgår en strålingsovergang fra 7. laveste til 6. laveste rotasjonsnivå, dvs fra en rotasjonstilstand med dreieimpulskvantetall $l = 6$ til en rotasjonstilstand med $l = 5$. Hva er energien til det utsendte fotonet?

Velg ett alternativ

288 μeV

192 μeV

96 μeV

575 μeV

384 μeV

480 μeV

Maks poeng: 1

15 Morse-potensialet

$$V_M(q) = V_0(e^{-2\alpha(q-q_0)} - 2e^{-\alpha(q-q_0)})$$

tilsvarer en frastøtende kraft for $q < q_0$ og en tiltrekkende kraft for $q > q_0$ og gir en god beskrivelse av toatomige molekyler med bindingslengde q_0 i likevekt. For avstander q (mellom de to atomene) i nærheten av q_0 er potensialet tilnærmet harmonisk, dvs på formen

$$V_M(q) \simeq \frac{1}{2}m\omega^2(q - q_0)^2 - V_0$$

med redusert masse m og vinkelfrekvens ω .

Anta at de to atomene har masse hhv 12u og 16u og at de to parametrene V_0 og α har verdiene hhv 3.90 eV og 39.1 nm^{-1} . Hva blir da molekylets "nullpunktsenergi" $\hbar\omega/2$, dvs hva blir molekylets minste mulige vibrasjonsenergi?

Oppgitt: $e^{-x} \simeq 1 - x + x^2/2$ når $|x| \ll 1$

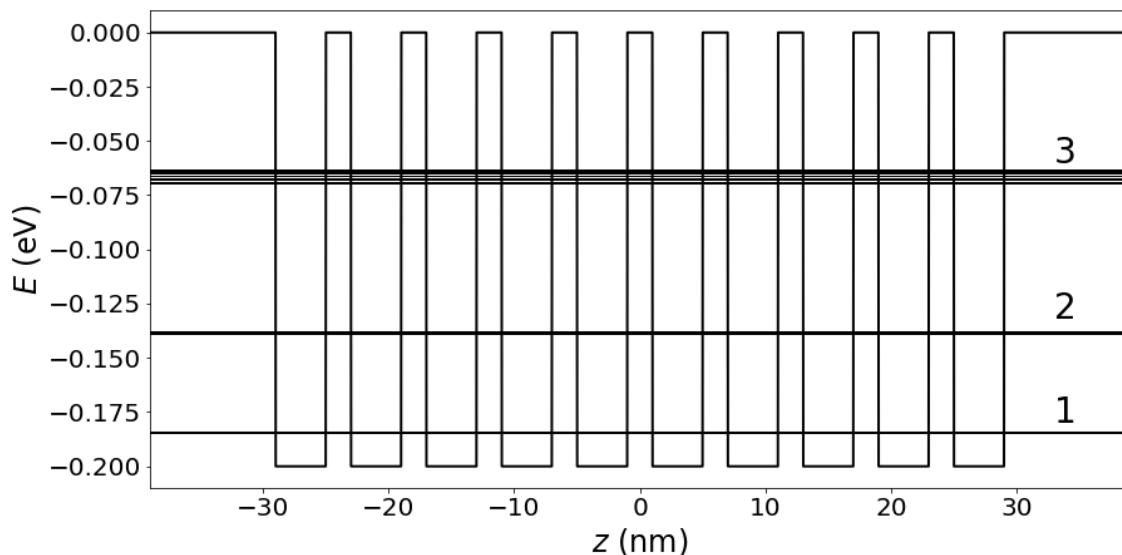
Velg ett alternativ

- 185 meV
- 57 meV
- 256 meV
- 134 meV
- 272 meV
- 20 meV

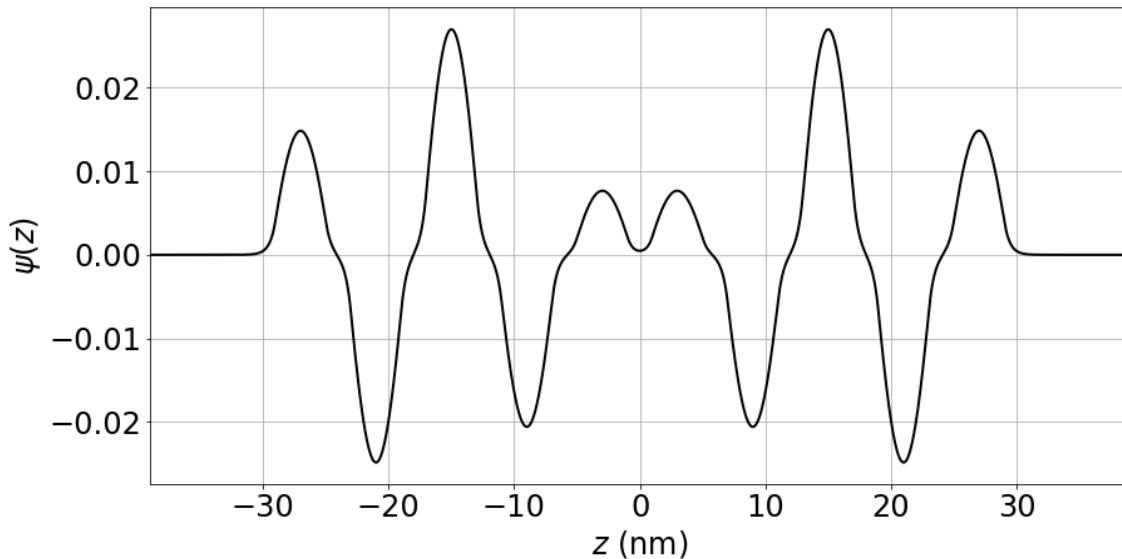
Maks poeng: 1

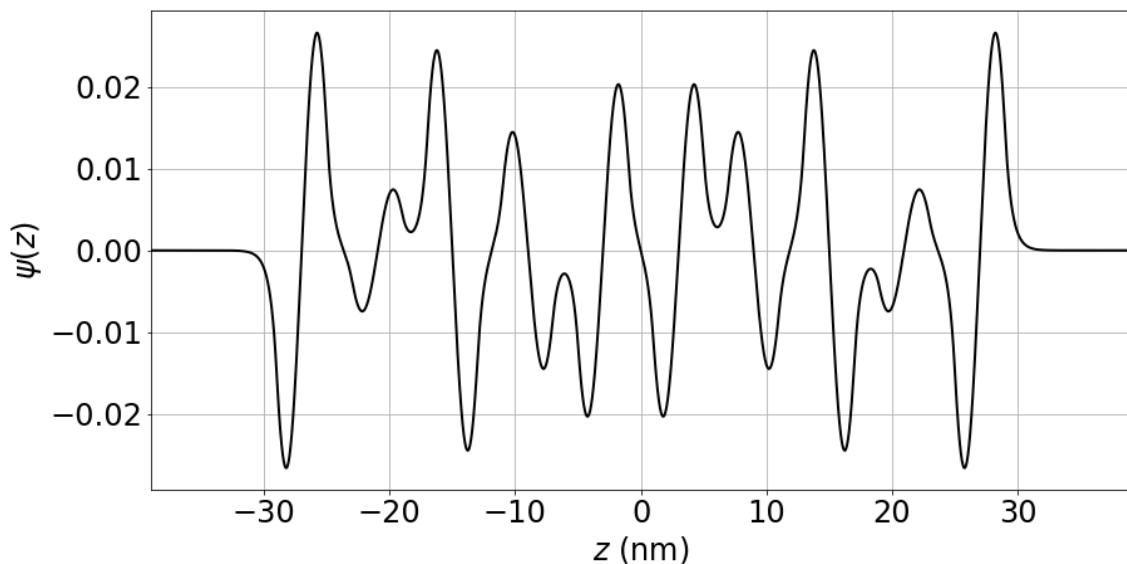
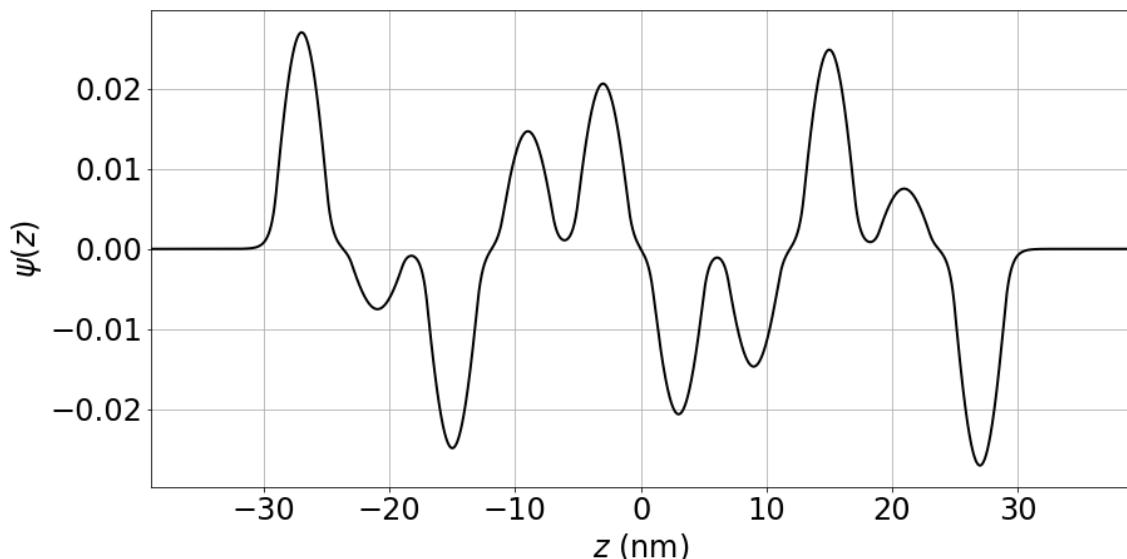
16 Opgavene 16-18:

En lagdelt struktur med vekselvis GaAs og AlGaAs gir opphav til et "supergitter" bestående av 10 potensialbrønner (GaAs; bredde 4 nm; $V = -0.20$ eV) adskilt med tynne barrierer (AlGaAs; bredde 2 nm; $V = 0$):

Potensialet gir opphav til 30 bundne tilstander med tilhørende energier fordelt på tre "bånd" (merket 1, 2 og 3) med 10 tettliggende energiverdier i hvert bånd (horisontale linjer i figuren over). Figurene nedenfor viser tre av disse bundne tilstandene. Hvilke energibånd tilhører disse tilstandene, regnet fra øverste til nederste figur?

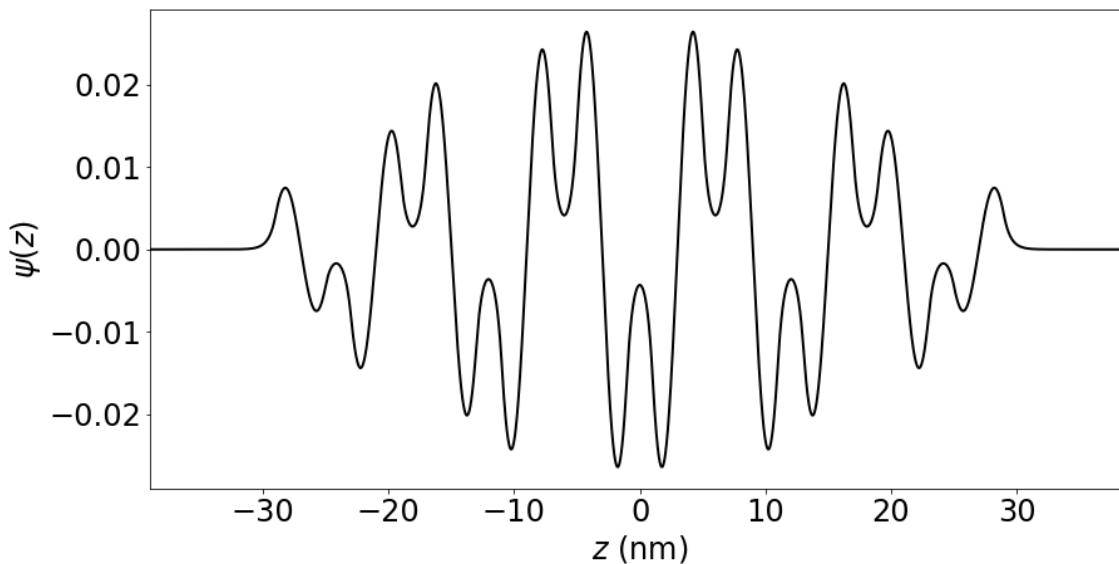

Velg ett alternativ

- Øverst: 1, Midten:2 , Nederst: 3
- Øverst: 2, Midten:3 , Nederst: 3
- Øverst: 3, Midten:1 , Nederst: 2
- Øverst: 2, Midten:2 , Nederst: 1
- Øverst: 3, Midten:1 , Nederst: 1
- Øverst: 1, Midten:1 , Nederst: 2

Maks poeng: 1

17

Bølgefunksjonene i det "kvasiperiodiske" potensialet i forrige oppgave kan over supergitterets totale utstrekning (dvs på intervallet $-29 \text{ nm} < z < 29 \text{ nm}$) med god tilnærrelse skrives på formen

$$\psi(z) = u(z) \sin kz \quad \text{eller} \quad \psi(z) = u(z) \cos kz$$

der funksjonen $u(z)$ gjentar seg fra brønn til brønn. (Dette er essensielt Blochs teorem.) Hva er, i enheten nm, omtrent verdien av størrelsen $2\pi/k$ for bølgefunksjonen i figuren ovenfor?

Velg ett alternativ

- 58 nm
- 39 nm
- 6 nm
- 29 nm
- 23 nm
- 116 nm

Maks poeng: 1

- 18 Halvlederstrukturen i oppgave 16 kan brukes til å lage en laser basert på strålingsoverganger fra tilstander i energibånd nr 2 til tilstander i energibånd nr 1 (se nummerering i figur i oppgave 16). Hva blir denne laserens bølgelengde? (Dvs, hva er bølgelengden til de emitterte fotonene?)

Velg ett alternativ

57 μm

27 μm

37 μm

67 μm

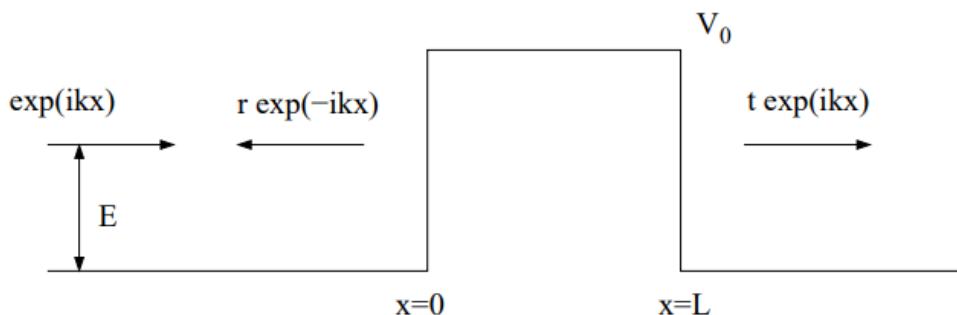
47 μm

77 μm

Maks poeng: 1

19

Et elektron som kommer inn fra venstre, med veldefinert impuls $p_i = \hbar k$, kinetisk energi $E(k) = \hbar^2 k^2 / 2m^*$ og effektiv masse m^* , beskrives med den plane bølgen $\psi_i(x) = \exp(i k x)$

. Elektronet har en viss sannsynlighet for å bli reflektert og en (resterende) sannsynlighet for å bli transmittert. Et reflektert elektron kan beskrives med $\psi_r(x) = r \exp(-i k x)$ mens et transmittert elektron kan beskrives med $\psi_t(x) = t \exp(i k x)$. Dette systemet kan realiseres med lagdelte halvledermaterialer, med f eks AlGaAs som barriere ($0 < x < L$) mellom GaAs "kontakter" ($x < 0$ og $x > L$). Den angitte potensialprofilen ($V(x) = 0$ i kontaktene og $V(x) = V_0$ i barrieren) representerer da laveste tillatte energi for elektroner i ledningsbåndet i det aktuelle materialet. Det oppgis at transmisjonssannsynligheten for $E \geq V_0$ er

$$T = \left[1 + \frac{\sin^2(k_0 L \sqrt{E/V_0 - 1})}{4(E/V_0 - 1)E/V_0} \right]^{-1}$$

Her er $k_0 = \sqrt{2m^*V_0}/\hbar$. Anta at $V_0 = 230$ meV, $L = 15.0$ nm, $m^* = 0.067 m_e$.

Hva er transmisjonssannsynligheten dersom $E = 1.01 V_0$?

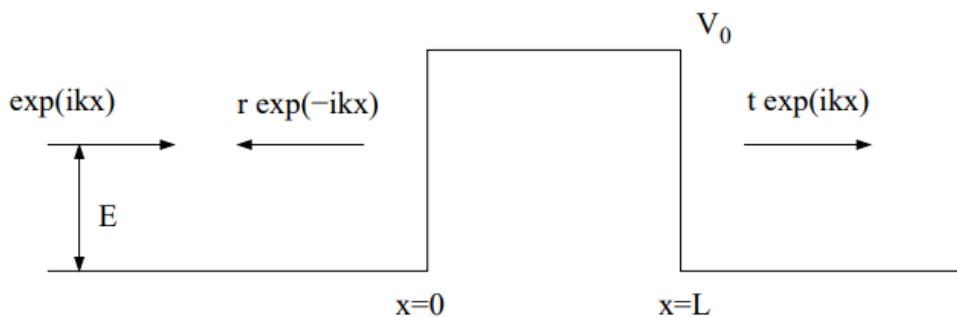
Velg ett alternativ:

- 0.728
- 0.329
- 0.837
- 0.057
- 0.530
- 0.998

Maks poeng: 1

20

Et elektron som kommer inn fra venstre, med veldefinert impuls $p_i = \hbar k$, kinetisk energi $E(k) = \hbar^2 k^2 / 2m^*$ og effektiv masse m^* , beskrives med den plane bølgen $\psi_i(x) = \exp(i k x)$

. Elektronet har en viss sannsynlighet for å bli reflektert og en (resterende) sannsynlighet for å bli transmittert. Et reflektert elektron kan beskrives med $\psi_r(x) = r \exp(-i k x)$ mens et transmittert elektron kan beskrives med $\psi_t(x) = t \exp(i k x)$. Dette systemet kan realiseres med lagdelte halvledermaterialer, med f eks AlGaAs som barriere ($0 < x < L$) mellom GaAs "kontakter" ($x < 0$ og $x > L$). Den angitte potensialprofilen ($V(x) = 0$ i kontaktene og $V(x) = V_0$ i barrieren) representerer da laveste tillatte energi for elektroner i ledningsbåndet i det aktuelle materialet. Anta (som i forrige oppgave) $V_0 = 230 \text{ meV}$, $m^* = 0.067 m_e$.

Men her lar vi $L \rightarrow \infty$ slik at det innkommende elektronet møter på et potensialtrinn med høyde V_0 i posisjon $x = 0$. Hva er transmisjonssannsynligheten dersom $E = 1.11 V_0$?

Velg ett alternativ:

- 0.837
- 0.728
- 0.530
- 0.998
- 0.329
- 0.057

Maks poeng: 1

- 21** I oppgavene 21 - 23 betrakter vi en todimensjonal isotrop harmonisk oscillator,

$$V(r) = \frac{1}{2}m\omega^2 r^2 \quad (r^2 = x^2 + y^2)$$

med energiegenfunksjoner

$$(n_x n_y) \equiv \psi_{n_x}(x) \psi_{n_y}(y) \quad (n_x, n_y = 0, 1, 2, \dots)$$

på produktform, med envariabelfunksjoner som i formelvedlegget.

Hva er $\hat{L}_z$ for tilstanden $(0 1)$?

Oppgitt: $\hat{L}_z = \frac{\hbar}{i} \left(x \frac{\partial}{\partial y} - y \frac{\partial}{\partial x} \right)$

Velg ett alternativ:

$-\hbar$

$-2\hbar$

$2\hbar$

$\hbar$

Null

Uskarp

Maks poeng: 1

22 Hva er $\langle L_z \rangle$ for tilstanden (1 1) ?

Velg ett alternativ:

- $2\hbar$
- $-2\hbar$
- $\hbar$
- $-\hbar$
- Null
- Uskarp

Maks poeng: 1

23 Hva er L^2 for tilstanden (1 0) ?

Oppgitt:

$$\hat{L}^2 = -\hbar^2 \frac{\partial^2}{\partial \phi^2}$$

Velg ett alternativ:

- $4\hbar^2$
- Uskarp
- $3\hbar^2$
- $2\hbar^2$
- Null
- $\hbar^2$

Maks poeng: 1

- 24 I oppgavene 24 - 25 betrakter vi en todimensjonal anisotrop harmonisk oscillator,

$$V(r) = \frac{1}{2}m(\omega_x^2x^2 + \omega_y^2y^2)$$

med $\omega_x = \omega$ og $\omega_y = 3\omega$, og med energiegenfunksjoner

$$(n_x n_y) \equiv \psi_{n_x}(x) \psi_{n_y}(y) \quad (n_x, n_y = 0, 1, 2, \dots)$$

på produktform, med envariabelfunksjoner som i formelvedlegget.

Hva er (den romlige) degenerasjonsgraden for energinivået $9\hbar\omega$?

Velg ett alternativ:

2

4

5

6

1

3

Maks poeng: 1

- 25 For denne todimensjonale anisotrope harmoniske oscillatoren,

$$V(r) = \frac{1}{2}m(\omega_x^2x^2 + \omega_y^2y^2)$$

med $\omega_x = \omega$ og $\omega_y = 3\omega$, hva er energien i tilstanden $(n_x n_y) = (2 3)$?

Velg ett alternativ:

$11\hbar\omega$

$15\hbar\omega$

$13\hbar\omega$

$9\hbar\omega$

$17\hbar\omega$

$7\hbar\omega$

Maks poeng: 1

- 26** I oppgavene 26 - 27 betrakter vi en kubisk potensialboks med sidekanter L , og med koordinatsystem slik at potensialet er $V = 0$ for $0 < x < L$, $0 < y < L$, $0 < z < L$ og $V = \infty$ ellers. Energiegenfunksjonene er da

$$(n_x n_y n_z) \equiv \psi_{n_x}(x) \psi_{n_y}(y) \psi_{n_z}(z) \quad (n_x, n_y, n_z = 1, 2, 3, \dots)$$

dvs på produktform, med envariabelfunksjoner som i formelvedlegget. Dersom "terningen" er tilstrekkelig liten, kan vi ikke helt se bort fra at elektronenes kinetiske energi er kvantisert, i hvert fall ikke ved tilstrekkelig lave temperaturer. Dersom $L = 2.0 \text{ nm}$, hva er kinetisk energi for et elektron (masse m_e) som befinner seg i tilstanden (1 2 3)?

Velg ett alternativ:

- 2.52 eV
- 9.42 eV
- 1.31 eV
- 3.36 eV
- 6.44 eV
- 4.67 eV

Maks poeng: 1

- 27** I denne oppgaven bruker vi potensialboksen som modell for valenselektronene i et metall. Anta en kubisk metallbit med $n = N/V = 8.5 \cdot 10^{28}$ frie elektroner pr kubikkmeter. Hva er energien til de mest energirike elektronene, den såkalte Fermienergien E_F ?
Du kan anta lav temperatur, og vi minner om Pauliprinsippet.

Oppgitt: I tre dimensjoner er tilstandstettheten for frie elektroner (dvs antall enpartikkeltilstander pr energienhet, inklusive spinndegenerasjonen $g_s = 2$) gitt ved uttrykket

$$\frac{\pi}{2} \left(\frac{2m_e}{\pi^2 \hbar^2} \right)^{3/2} V \sqrt{E}. \text{ Her er systemets volum } V = L^3 \text{ tilstrekkelig stort til at energispekteret kan betraktes som kontinuerlig.}$$

Velg ett alternativ:

- 4.58 eV
- 7.00 eV
- 5.23 eV
- 5.85 eV
- 6.44 eV
- 3.87 eV

Maks poeng: 1

- 28** I oppgavene 28 - 29 betrakter vi en tredimensjonal isotrop harmonisk oscillator,

$$V(r) = \frac{1}{2}m\omega^2 r^2 \quad (r^2 = x^2 + y^2 + z^2)$$

med energiegenfunksjoner

$$(n_x n_y n_z) \equiv \psi_{n_x}(x) \psi_{n_y}(y) \psi_{n_z}(z) \quad (n_x, n_y, n_z = 0, 1, 2, \dots)$$

på produktform, med envariabelfunksjoner som i formelvedlegget, og med energiegenverdier

$$E_{n_x n_y n_z} = (n_x + n_y + n_z + 3/2)\hbar\omega$$

Det **effektive** potensialet er da

$$V_{\text{eff}}^{(l)}(r) = \frac{1}{2}m\omega^2 r^2 + \frac{l(l+1)\hbar^2}{2mr^2}$$

Dersom partikkelen har skarp dreieimpuls (kvadrert) lik $L^2 = 2\hbar^2$, hva er minimumsverdien til det effektive potensialet?

Velg ett alternativ:

2.45 $\hbar\omega$

1.41 $\hbar\omega$

3.46 $\hbar\omega$

4.47 $\hbar\omega$

5.48 $\hbar\omega$

6.48 $\hbar\omega$

Maks poeng: 1

- 29 Anta at partikkelen befinner seg i en stasjonær tilstand med energi $E = 21\hbar\omega/2$ og dreieimpuls (kvadrert) lik $L^2 = 20\hbar^2$. Hvor nært origo kan partikkelen komme, sett fra et klassisk synspunkt, og uttrykt i enheter av størrelsen $\sqrt{\hbar/m\omega}$? (Med andre ord: Hva er den indre klassiske venderadien?)

Velg ett alternativ:

1.216

1.000

1.128

1.516

1.058

1.335

Maks poeng: 1

30 Opgavene 30 - 34 dreier seg om tilstander i hydrogenatomet,

$$\psi_{nlm}(r, \theta, \phi) = R_{nl}(r)Y_{lm}(\theta, \phi)$$

For et elektron i tilstanden med $n = 10$, $l = 8$, $m = 1$, hva er vinkelen mellom xy -planet og dreieimpulsvektoren $\mathbf{L}$?

Velg ett alternativ:

16°

45°

50°

7°

42°

11°

Maks poeng: 1

31 Hvor mange nullpunkter har radialfunksjonen $R_{nl}(r)$ dersom $n = 6$ og $l = 3$?
(Her teller vi ikke med "nullpunktet" i $r \rightarrow \infty$ eller et eventuelt nullpunkt i $r = 0$.)

Velg ett alternativ:

4

2

5

1

0

3

Maks poeng: 1

32 Hvor er nullpunktene til radialfunksjonen $R_{nl}(r)$ dersom $n = 5$ og $l = 2$?

Oppgitt:

$$R_{52} = \frac{84}{1875\sqrt{70}a_0^{3/2}} \left(1 - \frac{2r}{15a_0} + \frac{2r^2}{525a_0^2}\right) \left(\frac{r}{a_0}\right)^2 \exp(-r/5a_0)$$

Velg ett alternativ:

- $r \simeq 5.53a_0$ og $r \simeq 14.47a_0$
- $r \simeq 3.01a_0$ og $r \simeq 9.42a_0$
- $r \simeq 2.83a_0$ og $r \simeq 4.15a_0$
- $r \simeq 0.66a_0$ og $r \simeq 1.11a_0$
- $r \simeq 1.90a_0$ og $r \simeq 7.10a_0$
- $r \simeq 10.89a_0$ og $r \simeq 24.11a_0$

Maks poeng: 1

33 Hva er L_x i tilstanden $\frac{1}{\sqrt{2}}(\psi_{21-1} - \psi_{211})$?

Velg ett alternativ:

- $-2\hbar$
- 0
- $\hbar$
- Uskarp
- $2\hbar$
- $-\hbar$

Maks poeng: 1

34 Hva er L_x i tilstanden ψ_{65-2} ?

Velg ett alternativ:

-3 $\hbar$

0

3 $\hbar$

-2 $\hbar$

Uskarp

2 $\hbar$

Maks poeng: 1

35 Opgave 35 - 38: Spinn-1/2-partikkelen.

En partikkelen med spinn 1/2 befinner seg i spinntilstanden

$$\chi = A \begin{pmatrix} 2 - 3i \\ 4 + 5i \end{pmatrix}$$

Dersom normaliseringskonstanten A velges som et positivt reelt tall, hva er dens verdi?

Velg ett alternativ

$1/\sqrt{45}$

$1/\sqrt{63}$

$1/\sqrt{39}$

$1/\sqrt{54}$

$1/\sqrt{31}$

$1/\sqrt{70}$

Maks poeng: 1

36 En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i den normerte spinntilstanden

$$\chi = \frac{1}{\sqrt{2}} \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix}$$

Hva er S_y for denne partikkelen?

Velg ett alternativ

- $\hbar$
- Null
- $\hbar/2$
- $-\hbar/2$
- $-\hbar$
- Uskarp

Maks poeng: 1

37 En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i den normerte spinntilstanden

$$\chi = \frac{1}{\sqrt{30}} \begin{pmatrix} 3i + 1 \\ 4i - 2 \end{pmatrix}$$

Hva er $\langle S_x \rangle$ for denne partikkelen?

Velg ett alternativ

- $\hbar$
- $-\hbar/3$
- $\hbar/3$
- $\hbar/6$
- $-\hbar/6$
- $-\hbar$

Maks poeng: 1

38 En partikkel med spinn 1/2 befinner seg i den (unormerte) spinntilstanden

$$\chi = \binom{4 - 2i}{i + 7}$$

Hva er sannsynligheten for å måle $S_z = +\hbar/2$ for denne partikkelen?

Velg ett alternativ:

- 0.333
- 0.540
- 0.241
- 0.286
- 0.161
- 0.111

Maks poeng: 1

39 Hva er kommutatoren $[\hat{p}_x^3, \hat{p}_y]$?

Velg ett alternativ:

- Null
- $\hat{p}_z^3$
- $\hat{p}_z^2$
- $\hbar^4$
- $-\hat{p}_z^4$
- $-\hat{p}_z$

Maks poeng: 1

40 Hva er kommutatoren $[\hat{L}_y, z^2]$?

Velg ett alternativ:

$2i\hbar xz$

$i\hbar x$

$i\hbar y$

$i\hbar z$

$2i\hbar xy$

$2i\hbar yz$

Maks poeng: 1